

Frijare reglor, i
hast anteknade tå
den wårdige och
wällärde herren her
Ped...

1 Ic Fo1.

National Library
of Sweden

Fritjare Reglor/

I hast anteknade

Pa Den

Wyrdige och Wällärde Herren

Her **Neder Graan /**

Gudz ordz wällbestälte Predikant uti Piiteå Sörsambling /

Med

Ehreborne och Dygdachtade Jungfru

M. Margaretha Iurvelia ,

Sampt den

Wällachtade och Wällförständige Herren

Her **Johan Heggman**

Verömd Handesman i Piiteå Stad /

Med

Ehreborne och Kyske Jungfrun /

M. Maria Lithovia,

Troo/Echtaständz Sörbund ingingo uti Sörnämt folkz

sammawaru i Sörbenämde Sörsambling den

6 Martii Anno 1681,

och effter ästundan öswersände

Af Lijten Bekant.

Palingenius in Zodiaco vitæ lib. 5.

Est uxor ducenda, prius tamen aspice, quæ est.
Præcipua matris mores adverte patrisque,
Nam similes fiunt natiq; plerumque parentum,
Qualis quæque arbos, tales solet edere fructus.

Tryckt i Upsala hos HENRIK ERICSSON

1681

Es.

35

Do gamla ordspråket wil låta singång /
 Som Echtenkap kallar ett frögdefult Stånd /
 Och fria uttyder war' frögda sig rätt ;
 Den måste wijs frijande achta heel nåt /
 Det icke han söker den **D Y J K** sig är
 I Eder / åthåswor / ell' hwart ut det bår.
 Ty Prusat två hufswud de låfwa all sund
 Tillhopa / ell' bättre än katta och hund.
 När lusten förluppen / Smekmånan blir all /
 Aff tiggare Danhen strax spörtes ett skall.
 Om icke tu sielf nu bewisfa will tig /
 I Sinnet tig **E Y J K E N** ty södt ut / troo mig
 Det **E Y J K H E E** i Echtenkap Enigheet geer /
 Ja snorkan borstager / och wänligt snack teer /
 Men hwar i mon denna här **E Y J K H E E** bestå ?
 Af föllande rader tu det skall see så :
 Om **E A L E E** blir ödmuett och sedugt framfört /
 Beprydte tå trof hertat med dygdennes ört.
 Som gullet det kånnes wål utaf sin Klang /
 Och Fogelen ofelbart utaf sin sång ;
 Så warder och menniskian kånt af sitt taal /
 Af höga som lågat hyttor och Saal.
K I A D D N A E med **G A N G E N** berättat och wål /
 Om een är stält eller enfaldiger Stål.
 Hoo stadigt wijs Speglen till middagen ståår /
 Och mode på kläder ombyter hwart åår /
 Han ingalund hertat med dygder prydt haar /
 Inwertes en prydna utwärtas knapt taar.
 Det **E A L E R A P** med hwilket een daglig umgåår /
 Ey heller owisst om ens arrande spåår.
 Om grannen är rijsk tu och blifwa så will /
 Är han een fyllobult / tu blir åfwen så gill.
 Dhe ondas umgenge tu derför' må fy /
 Att onder och tu eij må kallas i by.
 Men **J A D E N** förnemblikt man anså här bödr.
 (Förlåt iag nu plöjja med annars kalf tödr)
 När tu tig en mala utleeta from will /
 Så ståda sielf noga och grantiga till
 Om hennes förådrar de stålla wål sig /
 Tå lærer och dotren så göra mode tig.
 Är Modren Gudfruchtig / kysst nychter och from /
 Om barnet iag fäller tå åfwen sliff dom /
 Men wissar sig modren en Peppare sakt /
 Een dölsso och Gudböfs sampt allom otåct :
 Nått stöck an blij lijka de lasterna kår ;

En effret sin art och Trå fruchteend bäär.
Det **SEMENE NYE TEE** hoos menige man.
En eller en frisar' förbiga wäl kan.
En gemena språket är mestdels sant:
Knappt finner man i öfen där icke är brand.
En Drottning hon kallade honom en narr/
Som brukar ej öron (om han dem har qwar)
Tillika med ögon / ty dese här see
Btwärtes som är / en hwad andra ätlee.
En lifkheet i **XJXEDD** wara och böde.
Där tu ej will hafwa sker helden om döör.
Om hustrun hoon fyller sig listorna opp /
Wäl seja hon döör: man en nakottan kroy /
En hungrogan maga / och toman en pung
Tillsförde tu mig; men ej koffertar tung /
Ja hoon rå will härsta / och tiena måst han /
Sält haar han sin frisheet sig till en stoor skam.
Nu kommer och **ALDEN** som achtas är wärd /
Den yngre han spier hwar pungen är snård /
Dch älskar den äldre med halfwa sut sinn /
Till des han wäll fingo hans penningar int.
En mycken hård nöit och en illa öm tann /
En sprittande qwinna med gammal en man /
De tiäna tillhoopa knapt nänsin rätt wäll /
Fast stundom dett skee kan med fogliga skäl.
Med orden tu nämna tag rättliga må /
Att icke oädelt till Adels Dam går.
En den som är ädlare han will alt råa /
Dch flyta som seetman alt ofwan uppå.
Om **RELIGIONEN** tu grantlig tillset /
Så framt tu will wänta wäl signelste meer /
Dch offra tin foster den Ewige Gud /
Som han har besalt i sin Heltge hud.
Med liuset kan mördret omöjlig bestå:
Dch Kristus med Belial intet ensgå.
Dyffel tu ej oock med den Gudlöds är / draa /
Om tu i tin tid will en fröggedag haa /
Den Esther bekände sig hafwa ett nät /
För det hon en hedninge till man ha fät.
Hwad skedde och här i wårt Fädernesland
För een kort tid? gick det ett ynkligt i hand?
Förtälia det och så wäll skulle nu iag /
Om icke mång wiste det ännu i dag.
Iag stuligen säger det wäl rå tillstär /
När hustrun tillhoopa med mannenom går
I kyrktan där een Tro är / jembwäl ett döop.
En sålunda hålla de rättlig shoop.
Alt Detta här haa wär **BRUDE** utsede /
Dch dersöre sådane **BRUDE** utledi /
Som lijka med sig och till sinnes bli måst:
Dch lijka äte / älter och rikdom ha nät:
I lära och ordet så draa de och ett /
Hwar af man förmodar alt wara wäl skedt.
Att sålund och wore nu önska will iag;
I gören och det som här ralla i dag.

Gud som tillsamman / med frögd och gamman / här Er hoopsogat /
 Hugne / försware / styrcke / beware / att i må noqa
 Vndfly all laster / som en antastar och öfwa dygd.
 Att Gud må äras / Satan förfäras till skam och blygd
 Lyckan bo bygge / waggan Er hyggie / att i må glade
 See af hwar trenne / flere än twenne / komma hel sagre /
 Åhren ge många / seeta eij swånge / alt i sitt lag!
 Sidst Ehr tillike / ta i sitt ryke / effter behag !!!

Een Effterrätt för dhe Glimmande Möd.

Jag är wäl ett ting ringa /
 Af Er och kallas kan:
 Dock åt mig kläder tåga
 Bonde samt adelsman.
 Ja hwijsa / gäll och gröna /
 Alltid så gifwas mig /
 Eij will iag swarta röna /
 Ty sålsam' de för tig.
 Af såå och får de tagas
 Allen' om höste tid /
 Och af qwinfolck tillagas.
 Eij alltid listka sid /
 Eij eller listka wisda
 Mig dem hwar och een skär /
 Dffta syns baar min sid /
 Om husbond fattig är.
 Jag dock för det ej rådes
 Etiga i kyrkian fram /
 Och till det rummet tråda /
 Som ingen annan kan.
 I bröllop iag med gånger /
 Der och achtar min rang
 Men eij teer iag mig wrånge /
 Moot qwinna eller man.
 Utan iag tienar alla /
 Såsom een trogen dräng /

Så lång de sammanralla /
 Och hafwa gåt i säng.
 Min kropp iag intet bugar /
 Eller stryker på foot /
 Die eller i fugan /
 Och det är ingen moot.
 Ja skänka ut kruset /
 Ur och ick mit kall /
 Eij eller puga liuset
 Een am' det göra skal.
 Jag har tell nog beställa
 Så länge iag blijr här :
 Sidst slipper iag om qwällen /
 Först iag gen oppe är.
 Men tiden mig bort rinner /
 Hastigt som dam och rödl ;
 Sedan mig ingen finner /
 Ty effter mig eij södl !
 Nu den mitt namn på hittar /
 Som och fins här ansat /
 Hon skal eij eensam sitta /
 Ell' sofwa denna natt ;
 Utan skal hoos sig finna
 En wån af Eder spanst /
 Som weet handhaa een qwinna
 På alemodi' Fransk.

